Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/3918

1.9.2026

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 10 juli 2026

om Tysklands ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

(C/2026/3918)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([1]), särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) I förordning (EU) 2024/1263 anges målen för ramverket för ekonomisk styrning, som syftar till att främja sunda och hållbara offentliga finanser och hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar samt att förhindra alltför stora offentliga underskott. I förordningen föreskrivs att rådet och kommissionen ska genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som fastställs i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning av landsspecifika rekommendationer samt övervakning av genomförandet av dessa.

(2) Den 25 november 2025 antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2026 för Tyskland. Samma datum antog kommissionen på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011 rapporten om förvarningsmekanismen 2026, enligt vilken Tyskland inte identifierades som en av de medlemsstater som skulle behöva en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, en rekommendation till rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital och ett förslag till 2026 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet ([2]) den 21 april 2026 och den gemensamma sysselsättningsrapporten och rekommendationen om humankapital den 9 mars 2026.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, som är en strategisk ram som syftar till att stärka unionens globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. I konkurrenskraftskompassen konstateras det att innovation, konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen samt säkerhet är grundläggande förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Sedan konkurrenskraftskompassen offentliggjordes har den legat till grund för arbetet inom ramen för den europeiska planeringsterminen, vilket säkerställer att medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med EU:s strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.

(4) Under 2026 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas parallellt med det sista steget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens ([3]). Planerna för återhämtning och resiliens har, i kombination med sammanhållningspolitiska medel, varit avgörande för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna var nödvändiga för att på ett effektivt sätt hantera alla eller en betydande del av de utmaningar som identifierats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under de senaste omgångarna och eftersom de program som finansieras genom den europeiska sammanhållningspolitiken behövde ta hänsyn till de landsspecifika rekommendationerna. Faciliteten för återhämtning och resiliens närmar sig sitt slut, men det är fortfarande viktigt att upprätthålla och bygga vidare på de reformer och investeringar som stöds och genomförs inom ramen för den, särskilt de som bidrar till att hantera de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna.

(5) Den 3 juni 2026 offentliggjorde kommissionen 2026 års landsrapport för Tyskland. Rapporten innehöll en bedömning av Tysklands framsteg med de landsspecifika rekommendationerna för 2025 och en utvärdering av Tysklands genomförande av planen för återhämtning och resiliens. På grundval av den analysen fastställdes i landsrapporten de mest akuta utmaningarna som Tyskland står inför. I landsrapporten bedömdes också Tysklands framsteg med att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och minskad fattigdom och social utestängning samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

(6) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att på ett samordnat sätt begära aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul i syfte att stödja EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna ([4]), och detta förslag välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025. Den 10 oktober 2025 antog rådet, efter kommissionens bedömning och på kommissionens rekommendation, en rekommendation om godkännande av Tysklands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och om tillåtelse för Tyskland att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) ([5]). Planen omfattar perioden 2025–2029 och visar en finanspolitisk anpassning över sju år. Rådet rekommenderade följande maximala ökningstakter för nettoutgifter: 4,4 % 2025, 4,5 % 2026, 2,3 % 2027, 1,7 % 2028 och 1,6 % 2029, vilket motsvarar de maximala kumulativa ökningstakter som med 2024 som basår beräknas till 4,4 % för 2025, 9,0 % för 2026, 11,5 % för 2027, 13,3 % för 2028 och 15,2 % för 2029. På Tysklands begäran antog rådet samtidigt den 10 oktober 2025, efter en rekommendation av kommissionen, en rekommendation som gör det möjligt för Tyskland att avvika från den rekommenderade maximala ökningstakten för nettoutgifter. Den period då den nationella undantagsklausulen är aktiverad (2025–2028) gör det möjligt för Tyskland att omprioritera de offentliga utgifterna eller öka offentliga inkomsterna så att varaktigt högre försvarsutgifter inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Meddelande från kommissionen *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19 mars 2025, C (2025) 2000 final.

([5]) Rådets rekommendation av den 10 oktober 2025 om godkännande av Tysklands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och om tillåtelse för Tyskland att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT C, C/2025/5635, 22.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5635/oj).

(7) Den 30 april 2026 lämnade Tyskland in sin årliga lägesrapport för 2026 ([6]), om efterlevnad av de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter, genomförandet av den uppsättning reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden, samt genomförandet av reformer och investeringar som åtgärd mot de huvudsakliga utmaningar som fastställs i den landsspecifika rekommendationen. Den årliga lägesrapporten återspeglar också Tysklands halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts när det gäller att genomföra planen för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241.

(8) Den reala BNP-tillväxten 2025 uppgick till 0,2 % och HIKP-inflationen låg på 2,3 %. Enligt kommissionens vårprognos 2026 väntas BNP i fasta priser öka med 0,6 % år 2026 och 0,9 % år 2027, och HIKP-inflationen väntas ligga på 2,9 % år 2026 och 2,7 % år 2027.

(9) Enligt uppgifter från Eurostat ([7]) låg Tysklands offentliga underskott kvar konstant på 2,7 % av BNP mellan 2024 och 2025. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 ett underskott på 3,7 % av BNP 2026 och 4,1 % av BNP 2027. Ökningen 2026 och 2027 återspeglar huvudsakligen en ökning av infrastruktur- och försvarsrelaterade utgifter och inkomstminskande skattelättnadsåtgärder.

(10) Enligt kommissionens beräkningar förväntas den finanspolitiska inriktningen ([8]), som omfattar både nationellt finansierade utgifter och EU-finansierade utgifter, vara i stort sett neutral 2025. Den beräknas vara expansiv under både 2026 och 2027, med 1,3 % respektive 0,5 % av BNP.

(11) Enligt uppgifter från Eurostat ([9]) ökade Tysklands offentliga skuld från 62,2 % av BNP i slutet av 2024 till 63,5 % av BNP i slutet av 2025. Ökningen av skuldkvoten 2025 återspeglar huvudsakligen en högre stock- och flödesjustering 2025. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 att skuldkvoten i förhållande till BNP ökar till 65,8 % i slutet av 2026 och ökar ytterligare till 68,0 % i slutet av 2027. Ökningarna 2026 och 2027 återspeglar huvudsakligen ökningar av det primära underskottet.

(12) Enligt uppgifter från Eurostat ([10]) uppgick de totala offentliga försvarsutgifterna i Tyskland till 1,5 % av BNP 2025, vilket motsvarar en ökning med 0,4 procentenheter av BNP jämfört med referensåret 2021. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas de uppgå till 1,9 % av BNP 2026, vilket motsvarar en ökning med 0,8 procentenheter av BNP jämfört med 2021 ([11]).

([6]) De årliga lägesrapporterna för 2026 finns på https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

([7]) Eurostats euroindikatorer, 22 april 2026.

([8]) Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Den syftar till att bedöma den ekonomiska impulsen från finanspolitiken, både den som finansieras nationellt och den som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder.

([9]) Eurostats euroindikatorer, 22 maj 2026.

([10]) Eurostat, offentliga utgifter genom ändamålsklassificering av den offentliga förvaltningens utgifter (Cofog).

([11]) Natos definition av försvarsutgifter skiljer sig från Cofogs definition. Det kan också förekomma skillnader på grund av tidpunkten för bokföringen av utgifterna, framför allt för militär utrustning, eftersom Natos rapportering inte följer nationalräkenskapsreglerna när det gäller bokföringstidpunkt.

(13) Unionen riskerar fortfarande att drabbas av avbrott i energiförsörjningen och hög prisvolatilitet, som förvärras av geopolitiska spänningar som påverkar de globala olje- och gasmarknaderna. Erfarenheterna från energikrisen 2022–2023 har visat att breda och oriktade åtgärder medför stora offentligfinansiella kostnader och är socialt och ekonomiskt ineffektiva. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut i februari 2026 har Tyskland antagit finanspolitiska åtgärder för att begränsa effekterna av de höga energipriserna för hushåll och företag ([12]). Där ingår en oriktad sänkning av energiskatten på diesel och bensin för maj–juni 2026. Enligt kommissionens vårprognos 2026 väntas den offentligfinansiella kostnaden för dessa åtgärder uppgå till omkring 0,1 % av BNP 2026. Om åtgärderna fortsätter gälla fram till slutet av 2026 kommer enligt kommissionens uppskattning den offentligfinansiella kostnaden uppgå till 0,2 % av BNP 2026.

(14) På grundval av kommissionens beräkningar ökade nettoutgifterna i Tyskland med 3,8 % 2025. Nettoutgiftsökningen 2025 ligger under den rekommenderade maximala ökningstakten.

(15) På grundval av kommissionens beräkningar förväntas nettoutgifterna i Tyskland öka med 5,6 % 2026 och med 9,7 % kumulativt under 2025 och 2026. Den beräknade nettoutgiftsökningen 2026 ligger över den rekommenderade maximala ökningstakten, och motsvarar en avvikelse på 0,5 % av BNP på årsbasis. För 2025 och 2026 sammantaget är också nettoutgifternas beräknade kumulativa ökningstakt över den rekommenderade maximala ökningstakten med en avvikelse på 0,3 % av BNP, uttryckt kumulativt. Baserat på nuvarande prognoser för försvarsutgifterna ligger dock den beräknade avvikelsen inom flexibiliteten i den nationella undantagsklausulen.

(16) I rekommendationen om godkännande av Tysklands medelfristiga plan anges de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden samt en tidsplan för deras genomförande. Med beaktande av den information som Tyskland lämnat i sin årliga lägesrapport anser kommissionen att genomförandet av de viktigaste stegen i dessa reformer och investeringar, som enligt planeringen skulle genomföras senast den 30 april 2026, i stort sett ser ut att vara på rätt väg. Kommissionen anser att Tyskland överlag har uppfyllt sina åtaganden på ett tillfredsställande sätt ([13]).

(17) Den 3 juni 2026 lade kommissionen fram en rapport enligt artikel 126.3 i EUF-fördraget ([14]). I rapporten bedöms Tysklands läge avseende underskottskriteriet, eftersom landets planerade offentliga underskott 2026 överskrider referensvärdet på 3 % av BNP. Rapporten slog fast att Tyskland inte uppfyller underskottskriteriet. Kommissionen såg emellertid inga skäl att för Tysklands räkning inleda ett förfarande vid alltför stora underskott, då rådet har aktiverat den nationella undantagsklausulen för Tyskland och det faktum att beräknade underskottet överskrider referensvärdet 2026 helt förklaras av ökningen av försvarsutgifter sedan 2021, på grundval av kommissionens vårprognos 2026. Mot bakgrund av detta, och efter att ha beaktat ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande enligt artikel 126.4 i EUF-fördraget, har kommissionen inte föreslagit att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds.

([12]) Detta återspeglar situationen vid stoppdatumet för kommissionens vårprognos 2026 (4 maj 2026).

([13]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, *Europeiska planeringsterminen 2026 – Vårpaketet*, COM(2026) 200 final.

([14]) Rapport från kommissionen utarbetad i enlighet med artikel 126.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, 3.6.2026, COM(2026) 302 final.

(18) Efter två decennier av underinvesteringar ökade de offentliga investeringarna som andel av BNP, från 2,2 % 2005 till 2,9 % 2023 till 3,3 % 2025. Emellertid är de offentliga nettoinvesteringarna, det vill säga investeringarna efter avskrivning, bland de lägsta i EU, med 0,4 % av BNP. Detta visar att de offentliga investeringarna behöver stärkas ytterligare för att förbättra tillväxten och konkurrenskraften. Dessutom är det fortsatt viktigt med vidare insatser för att effektivisera planerings- och godkännandeförfarandena och lösa flaskhalsar i den administrativa kapaciteten. Några typiska investeringsprioriteringar med hög avkastning är skola, förskoleverksamhet och barnomsorg, järnvägsinfrastruktur samt innovationssystemet. De federala strukturernas komplexitet, fragmenterade ansvarsområden och begränsad ekonomisk förmåga på kommunal nivå kan förhindra att projekt genomförs i tid och effektivt.

(19) Den relativt låga andelen offentliga investeringar i BNP har att göra med kvaliteten på offentliga investeringar, som skulle kunna förbättras avsevärt. Vid genomförandet av den särskilda fonden för infrastruktur och klimatneutralitet väntas finansiering av ytterligare offentliga investeringar. Likväl finns det utrymme att förbättra utgifternas additionalitet och kvalitet inom ramen för den särskilda fonden. Starkare fokus på kapitalbildning på områden som ökar produktionskapaciteten och ekonomins konkurrenskraft – däribland infrastruktur för utbildning och kompetensutveckling – i stället för på konsumtionsändamål kan bidra till att maximera de positiva effekterna på den långsiktiga tillväxten. En annan utmaning för de offentliga finansernas kvalitet är överföringen från den federala budgeten till pensionssystemet, som uppgick till 122 miljarder euro 2025 och som låg kvar på omkring 25 % av de federala offentliga utgifterna, vilket minskade utrymmet för mer produktiva utgifter. De åtaganden som gjordes 2025 om att höja mödrapensionerna och fram till 2031 behålla en ersättningsnivå på 48 % för lagstadgad pension väntas ytterligare öka pensionsutgifterna. Alternativ för pensionsreformer som understryks i skäl 22 skulle kunna begränsa behovet av budgetöverföringar och höjningar av de sociala avgifterna, och därmed främja rättvisa mellan generationerna. Andra tillfällen att göra de offentliga utgifterna överlag mer effektiva kan uppkomma genom ytterligare utgiftsöversyner och genom att man följer upp dessa med särskilda politiska åtgärder, till exempel att effektivisera eller ta bort subventioner som inte är nödvändiga.

(20) Den åldrande befolkningen innebär en press på försörjningskvoten för äldre, och det blir då också ett problem för pensionssystemets långsiktiga hållbarhet och de lagstadgade pensionernas tillräcklighet. Mellan 2025 och 2035 väntas befolkningen i arbetsför ålder (20–64 år) sjunka från 49 miljoner till 45 miljoner. Pensionssystemets hållbarhet utmanas även av attraktiva möjligheter till förtidspension och av att man inte räknar med demografiskt tryck genom hållbarhetsfaktorn, eller justerar pensionsåldern så att den återspeglar en högre förväntad livslängd. Om man ser över pensionsindexeringen och justerar avgiftstaken kan det göra pensionssystemet mer hållbart. Pensionskommissionens rapport utgör ett tillfälle till långtgående ambitiösa reformer. Hela pensionssystemet måste säkerställa tillräcklig inkomst för äldre, med system för tjänstepension och individuell pension som kompletterar de lagstadgade pensionspelarna. Det är ett gott råd att bättre utnyttja lösningarna för pensioner uppbackade med kapital. Reformen av tjänstepensionerna 2026 är ett positivt steg, men tjänstepensionssystemen är, på samma sätt som de lagstadgade pensionssystemen för reglerade yrken, fortfarande fragmenterade. För vissa system är tillsynen decentraliserad till förbundslandsnivå; för andra är förmånerna alltjämt ofinansierade eftersom det inte finns någon särskild tillgångsreserv som säkerhet för pensionslöftet. Avsaknaden av en djupgående tillgångsbas, och otillräcklig förvaltning och tillsyn i vissa system, utgör vidare ett hinder för mer djupgående riskkapitalmarknader i EU. Dessutom täcker tjänstepensioner endast ca 51 % av de anställda som omfattas av socialförsäkringsavgifter, och den andelen har gått ner, då sysselsättningen har gått över till sektorer där tjänstepensioner har lägre täckning. Om anställda automatiskt registrerades i ett tillgångssäkrat pensionssystem skulle det i synnerhet gynna låginkomsttagare som för närvarande inte är lika täckta, vilket då förbättrar pensionernas tillräcklighet. Med tanke på Tysklands höga sparkvot bör reformerna prioritera låginkomstgrupper som just nu inte sparar mycket till pensionen; förutom detta skulle det vara önskvärt med en omfördelning av besparingar i riktning mot att tillhandahålla mer kapital till företagen, däribland riskkapital, i stället för att höja sparkvoten.

För individuella pensioner finns den lagstiftade reformen med ett pensionssparkonto (*Altersvorsorgedepot*) utan obligatoriska garantier, som banar väg för möjligheten till högre avkastning. Dock blir det vid genomförandet en stor utmaning att säkerställa att förvaltningskostnaderna för sådana konton hålls tillbaka. Med tanke på den för närvarande relativt begränsade täckningsgraden för individuella pensioner (30 %), skulle man kunna planera för en fond på statens uppdrag som pensionssparare skulle kunna använda som standard (dvs. om de inte vill välja sina egna fonder), med låg driftskostnad. Detta skulle även kunna vägleda marknaden sett till kostnader och förfaranden.

(21) En arbetsvänlig skattestruktur är nyckeln till att höja incitamenten att arbeta fler timmar. Arbetstagare i Tyskland har en av de högsta skattekilarna i EU (inklusive skatter på inkomster av arbete och sociala avgifter) i EU. I synnerhet höga skatter i kombination med strikta regler för uttag av förmåner (såsom minskade förmåner när inkomsten ökar) minskar incitamenten att öka antalet arbetade timmar, särskilt för låginkomsttagare. Reglerna för sambeskattning av gifta par (*Ehegattensplitting*) ger mindre incitament att arbeta fler timmar för hushållens andra inkomsttagare, som ofta är kvinnor. Potentiella förbättringar angående att effektivisera uttag av förmåner och digitalisera den sociala administrationen pekades ut nyligen av välfärdsstatkommissionen, som även föreslog att göra välfärdssystemet mer effektivt och därmed minska fattigdomsriskerna, genom att förenkla och förbättra tillgången till förmåner. Genom att låta reformerna av sociala förmåner åtföljas av sänkt inkomstskatt i synnerhet för låg- och medelinkomsttagare – som tillkännagavs i koalitionsavtalet – och justera reglerna för såväl sambeskattning som sjukförsäkringarnas täckning av äkta makar, skulle man avsevärt kunna höja incitamenten för arbetskraftsutbudet. Om skattemixen i stället ställs om till mindre snedvridande skatter skulle det kunna medföra alternativ intäktspotential, även på regional nivå, och även minska miljöskadliga skattesubventioner i stället för att öka dem.

(22) Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt och meningsfullt sätt vid rätt tidpunkt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett ägarskap för ett framgångsrikt genomförande av unionens finansieringsinstrument, även inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(23) Tysklands genomförande av de sammanhållningspolitiska programmen, vilka omfattar stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO) och Europeiska socialfonden+ (ESF+), ligger fortfarande under EU-genomsnittet, både när det gäller val av projekt och utbetalningar. Det är viktigt att öka och påskynda insatserna för att se till att investeringarna genomförs snabbt och får så stort genomslag på plats som möjligt. Tyskland vidtar redan åtgärder inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program för att främja konkurrenskraft och tillväxt. Samtidigt har Tyskland alltjämt svårigheter med genomförandet, däribland när det gäller att uppfylla utgiftsmålen i slutet av 2026. Det är mycket viktigt att säkerställa ett snabbt och effektivt genomförande av de nya investeringar som Tyskland fastställt i sin halvtidsöversyn av de sammanhållningspolitiska fonderna, främst de som är kopplade till de fem prioriteringarna i förordningen om halvtidsöversyn ([15]).

(24) Tyskland brottas också med många problem i fråga om innovation, diversifiering av ekonomin, företagsdynamik och privata investeringar, digitaliseringen av den offentliga förvaltningen, digital infrastruktur, bostäder till överkomliga priser, beroende av fossila bränslen, investeringar i energisystem och utfasning av fossila bränslen i byggnader, transport och industri, arbetskraftsutbud, kompetens, att locka till sig och behålla talanger från länder utanför EU, utbildningsresultat samt tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg och heldagsskolor.

(25) Innovationen i den privata sektorn är koncentrerad till stora företag, specifika regioner och medelteknisektorer. FoU-utgifterna för små och medelstora företag är fortfarande låga (0,18 % av BNP 2023 jämfört med EU-genomsnittet på 0,47 %). Innovationsaktiviteten är koncentrerad till medelteknisektorer. Innovationsmiljön skulle gynnas av mer offentlig finansiering för deep tech och omvälvande innovation. FoU-outputen har minskat mätt som andel av de mest citerade publikationerna och av patentansökningar. Tyskland har problem med kommersialiseringen av den akademiska forskningen. En mer systematisk strategi för kunskapsöverföring, bland annat genom att offentlig finansiering till disruptiv innovation prioriteras, skulle kunna förbättra omsättningen av högkvalitativ akademisk forskning till kommersiellt gångbara produkter. För närvarande hindras processen ofta av strukturella begränsningar, till exempel finansierings- och karriärincitamentssystem som inte tillräckligt prioriterar kommersialisering, och utdragna och byråkratiska immaterialrättsliga förhandlingar, vilket avskräcker eller gör att det tar längre tid innan forskning omsätts till marknadsfärdiga innovationer. För banbrytande innovation är det viktigt att stärka högpresterande kluster (t.ex. genom spetskompetensinitiativ) och samtidigt gynna anpassade FoU-ekosystem och erbjuda företagen infrastruktur för forskning och tekniköverföring.

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen.

(26) Den ekonomiska omställningen i Tyskland intensifieras, då insolvensärendena (*Personen- und Kapitalgesellschaften*) har nått sin högsta nivå på 20 år. Antalet företag i svårigheter ökar och de strukturella utmaningarna blir allt större, i synnerhet i regioner med industriell omställning. Det blir därför ännu mer avgörande att underlätta företags inträde på marknaden och deras tillväxt, och snabba på omfördelningen av resurser från olönsamma företag till produktiva och innovativa, däribland uppstartsföretag och expanderande företag. Antalet nystartade företag ökade 2025 jämfört med föregående år, men nystartsaktiviteten ligger ännu kvar under 2018 års nivå, och den allmänna benägenheten att starta företag i Tyskland är alltjämt relativt låg. Tysklands beroende av medelteknikindustrier och svagare innovativa resultat tyder på att landet kan vara drabbat av inlåsningseffekter, där etablerade industrier och tekniktyper dominerar samtidigt som nya aktörer har svårt att lyfta fram ny teknik och föra in innovationer i den industriella basen. Finansiering är fortfarande en viktig utmaning för unga företagare, särskilt för expanderande företag. Att stärka institutionella investerares roll som kapitalgivare skulle kunna bidra till att fördjupa kapitalmarknaderna och förbättra effektiviteten och investeringstillväxten. Även om en rad statliga program, främst genom utvecklingsbanken KfW, stöder riskkapitalsystemet, skulle riskkapital- och private equity-fonder i Tyskland bli mer attraktiva för privata förvaltare om man minskade skatteosäkerheten beträffande partnerskapsstrukturer. Mer allmänt skulle bolagsfinansieringen kunna förbättras genom en mer effektiv bankmarknad, som ger lån till lägre kostnad och mer flexibla produkter. Detta hindras av operativ ineffektivitet: de tyska bankernas kostnads-/inkomsttal stod på 58,3 % i mars 2025, att jämföra med ett EU-genomsnitt på 54 %. Konsolidering, sammanslagningar med bland annat banker från andra EU-medlemsstater samt centralisering av verksamheterna skulle avsevärt kunna minska sådan ineffektivitet.

(27) Regeringen planerar att skära ner de administrativa kostnaderna för företagen med 25 % under den nuvarande lagstiftningsperioden. De ambitiösa målen verkar dock inte åtföljas av grundläggande nya instrument eller konsolidering av behörigheter som skulle underlätta en effektiv minskning av bördan. Detta är mycket viktigt eftersom många företag rapporterar förseningar (62 %) och höjda driftskostnader (44 %) på grund av administrativa interaktioner. Effektiva verktyg skulle bl.a. kunna vara förenklade regler om styrkande underlag, mer omfattande användning av administrativt godkännande som standard samt schablonmetoder i stället för exakt verifiering från fall till fall. En noggrann kostnads-nyttoanalys kan bidra till att säkerställa att arbetet med det nya regelverket står i proportion till de fördelar det ger. Eftersom Tyskland är så pass centralt på den inre marknaden, finns det ett särskilt behov av att minska nationella och regionala hinder för handel med varor och tjänster inom EES, även genom att undvika att EU-lagstiftningen blir betungande när den genomförs nationellt och genom att minska regelbördan på området förpackning och avfallshantering.

(28) Tyskland gör insatser för att förbättra digitaliseringen av sina offentliga tjänster, men det har ännu inte lett till särskilt många mätbara framsteg. Tysklands resultat ligger kvar under EU-genomsnittet avseende viktiga mål för det digitala decenniet när det gäller att tillhandahålla digitala offentliga tjänster för allmänheten och företagen. De viktiga möjliggörande faktorerna för smidig digital administration, elektronisk identifiering och anslutna dataregister är underutvecklade. Landet släpar avsevärt efter i fråga om digitala lösningar för att inleda och följa upp förfaranden i civilrättsliga/kommersiella och förvaltningsrättsliga rättsliga mål. Dessutom införs inte nyutvecklade digitala tjänster enhetligt i olika regioner och kommuner, något som begränsar deras territoriella omfattning och skalbarhet. När digitala tjänster finns är de ofta inte tillräckligt användarvänliga, eftersom allmänhet och företag fortfarande stöter på komplicerade och endast delvis digitaliserade förfaranden och upprepade kontakter med många olika myndigheter. Detta pekar på ett bredare behov av att modernisera den offentliga förvaltningen, med förbättrad samordning eller justerade ansvarsområden mellan förvaltningsnivåerna. Federala, regionala och lokala förvaltningar skulle kunna utöka sin användning av vanliga digitala byggstenar och standarder och konsolidera de administrativa förfaranden som överlappar varandra. En sådan modernisering blir också allt mer nödvändig för att bevara den administrativa kapaciteten med tanke på tilltagande personalbrist, som gör att digitalisering, automatisering och enklare förfaranden blir viktiga möjliggörande faktorer för en ändamålsenlig och resilient offentlig förvaltning.

(29) Tyskland fortsätter göra framsteg med att utöka sin konnektivitetsinfrastruktur, och lagstiftar för att underlätta tillstånd till fiberoptik och mobilkommunikationsnät. Trots detta var landets täckning av fiber till lokalerna (FTTP) fortfarande den näst lägsta i EU. Ihållande täckningsluckor, i kombination med betydande regionala skillnader, riskerar att inskränka konkurrenskraften, begränsa produktivitetstillväxten och sakta ned användningen av dataintensiv digital teknik. För att komma ifatt krävs det att federala och regionala myndigheter ändamålsenligt genomför åtaganden att möjliggöra fortsatta investeringar från den privata sektorn när så är möjligt och tillhandahålla offentligt stöd där det behövs.

(30) Investeringarna i bostäder i Tyskland föll 2025 för femte året i rad, efter att ha krympt med 20 % sedan 2020, vilket bidrar till problem med bostäders överkomliga kostnad och den ekonomiska stagnationen i stort. En allt bredare klyfta mellan hyrespriserna i befintliga och nya avtal leder till en stillastående bostadsmarknad, som begränsar arbetskraftens rörlighet. Åtgärder i hyreslagstiftningen bemöter inte de bakomliggande orsakerna till bostadsbristen, och kan försvaga incitamenten till privata investeringar och förhindra att tillgängliga bostäder används effektivt. Komplicerad och långdragen markanvändningsplanering kan stå i vägen för mer omfördelning av mark till bostadsändamål eller förtätning. Den antagna ”byggnadsturbon” är tänkt att påskynda planerings- och tillståndsförfarandena, men den har ännu inte börjat användas lika mycket i alla kommuner. Att minska byggkostnaderna, som är de högsta i EU, är centralt för att få fram fler bostäder. För att genomföra den tillkännagivna ”bostadstyp E”, en enklare och behovsbaserad byggnadsstandard, behövs det rättslig säkerhet för tillämpning av enklare standarder. För att hantera problemet med bostadsinvestering krävs det innovation inom byggbranschen, ytterligare förenklade och effektiviserade regelverk, digitaliserade processer, bättre planering av markanvändning, bättre transportlänkar samt ökat bestånd av subventionerade bostäder och mer socialt riktad användning av befintliga enheter.

(31) Tyskland har fortsatt att göra framsteg i energiomställningen, särskilt genom att öka produktionen av förnybar el. Fossila bränslen står dock fortfarande för en betydande del av energimixen. För att uppnå sina klimatmål bör Tyskland ytterligare påskynda utfasningen av fossila bränslen inom alla sektorer, särskilt inom bostäder och transporter, och samtidigt stödja kostnadseffektiv utbyggnad av förnybar energi och modernisering av nätinfrastrukturen.

(32) Trots de framsteg som gjorts kvarstår strukturella utmaningar när det gäller att effektivt integrera växande och varierande volymer förnybar energi i elsystemet. Överbelastning på elnätet p.g.a. den geografiska obalansen mellan produktion av förnybar energi och platser med stor efterfrågan begränsar en full användning av förnybar energi, ökar systemkostnaderna och minskar den gränsöverskridande överföringskapacitet som finns tillgänglig för gränsöverskridande handel. Tyskland arbetar med att bygga ut överföringsnätet, men framstegen behöver påskyndas för att säkerställa att minst 70 % av den tekniska gränsöverskridande kapaciteten finns tillgänglig för handel. Trots den senaste tidens ansträngningar för att uppnå detta är högre nätavgifter i regioner rika på förnybar energi alltjämt ett hinder för att förlägga industri nära produktionsanläggningar. En reform i riktning mot dynamiska, regionaliserade nätavgifter skulle kunna koppla avgifterna till den faktiska nätbelastningen, så att det skapas platsindikerande prissignaler. Tyskland har vidtagit åtgärder inom ramen för planen för återhämtning och resiliens och nationella åtgärder för att påskynda utgivandet av tillstånd och stödja flexibla lösningar, men det kvarstår svårigheter med att effektivt skala upp systemflexibiliteten och säkerställa att förnybar energi integreras mer effektivt i elsystemet. Flexibilitetsalternativ som energilagring och efterfrågeflexibilitet är ännu inte utbyggda i tillräckligt stor omfattning, något som begränsar systemets förmåga att införliva varierande produktion av förnybar el utan kostsamma ingripanden. Dessutom fortsätter digitaliseringen av elnäten att släpa efter, i synnerhet på distributionsnivå, med särskilt långsamma framsteg i införandet av smarta mätare, begränsad dataåtkomst och bristande standardisering mellan nätoperatörerna.

(33) Utsläppen från bostads- och transportsektorerna, som omfattas av EU:s förordning om ansvarsfördelning, fortsätter att markant överskrida de nationella och europeiska utsläppsmålen, och industriutsläppen är ännu höga. Tyskland kommer att behöva påskynda åtgärderna för att fasa ut fossila bränslen i dessa sektorer för att uppnå sina klimatmål och förbättra energieffektiviteten. Inom byggnadssektorn har Tyskland utökat sina befintliga finansiella stödåtgärder inom ramen för planen för återhämtning och resiliens, men ytterligare övergripande insatser för energieffektivitet, inklusive en minskning av primärenergianvändningen, behövs för att uppnå målen för 2030. Inom transportsektorn ökar användningen av batterielfordon, med stöd av subventioner och skatteincitament. Framstegen räcker dock fortfarande inte till för att nå målen för 2030, särskilt inte när det gäller utökningen av laddningsinfrastrukturen för tunga fordon. Det behövs även större investeringar i att uppgradera, bygga ut och digitalisera järnvägsnätet för att stödja en trafikomställning från väg till järnväg, särskilt för godstransporter, där transporter på väg fortfarande dominerar. Trots pågående åtgärder som finansieras genom planen för återhämtning och resiliens och andra nationella initiativ drabbas större järnvägsprojekt fortfarande av förseningar, samtidigt som den långsamma utbyggnaden av digitala signalsystem, främst det europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS), fortsätter begränsa kapaciteten, tillförlitligheten och den gränsöverskridande driftskompatibiliteten. Samtidigt hänger Tysklands ekonomiska säkerhet och industriella konkurrenskraft på att snabbt flytta tillverkningsproduktionen, däribland energiintensiva industrier, bort från fossila bränslen. Men komplicerade tillståndsförfaranden, kännetecknade av jurisdiktioner som överlappar varandra och otydligt fördelade ansvarsområden, fortsätter att fördröja kritiska investeringar i fossilfri koldioxidsnål nettonollteknik för industriell produktion. För att åtgärda dessa flaskhalsar bör Tyskland effektivisera godkännandena för infrastruktur och anläggningar som bidrar till omställningen till ren industri.

(34) Med anledning av hur viktigt humankapitalet är för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende, rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna skulle vidta åtgärder för att skyndsamt ta itu med humankapitalrelaterade strukturella problem på området kompetens och utbildning, som hämmar konkurrenskraften. De landsspecifika rekommendationerna för 2026 till Tyskland kan bidra till genomförandet av rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital.

(35) Bristen på kvalificerad arbetskraft har minskat, men är fortfarande en betydande flaskhals för tillväxt, produktivitet och den gröna och den digitala omställningen. I början av 2025 rapporterade nästan 30 % av företagen att de led av brist på arbetskraft och att vakansgraden fortfarande låg över EU-genomsnittet. Även om sysselsättningsgraden är hög är den genomsnittliga arbetstiden per arbetstagare bland de lägsta i EU och fortsätter att minska. Hälften av alla kvinnliga anställda arbetar deltid, vilket delvis förklarar detta. Arbetskraftsbristen förvärras av kompetensklyftor och kompetensglapp. De digitala färdigheterna förbättras gradvis men är fortsatt ojämna. Arbetskraftsbristen är särskilt akut i vård- och IKT-sektorerna, byggsektorn samt naturvetenskapliga och tekniska yrken, där det krävs färdigheter inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM). Bristen på arbetskraft påverkar också sektorer som är avgörande för den gröna omställningen, såsom vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och energi. Bristerna återspeglar delvis territoriellt glapp och kompetensglapp. Något som också återspeglar tillverkningsindustrins nedgång är att många regioner genomgår uttalade strukturella skiften, med begränsad kapacitet att ta till sig uppsagd arbetskraft. För att få utrymme för strukturförändringarna behöver politiska verktyg för att stödja övergångar mellan arbeten bli mer relevanta, och det behövs fokus på att främja yrkesbyten och regional rörlighet för arbetskraften, något som just nu begränsas av bland annat lågt bostadsutbud i områden med arbetsmarknadsbehov. Utöver dessa förebyggande åtgärder skulle Tyskland ha hjälp av ett omfattande stöd till de lågkvalificerade i alla åldrar, i synnerhet dem som saknar yrkesexamen, för att motverka kompetensbrist. Slutligen finns det outnyttjad potential för att locka till sig och behålla talanger, t.ex. genom att påskynda, digitalisera och centralisera administrativa förfaranden för arbetskraftsmigration och vidare underlätta erkännandet av kvalifikationer, med en snabbare och mer transparent process.

(36) Låga och försämrade utbildningsresultat, särskilt för missgynnade grupper, och ett betydande antal unga med högst grundskoleutbildning förvärrar ytterligare bristen på kvalificerad arbetskraft. Mellan en fjärdedel och en tredjedel av 15-åringarna underpresterar i matematik, läsning och naturvetenskap, och andelen högpresterande har också sjunkit kraftigt. De studerandes socioekonomiska bakgrund har en mycket uttalad påverkan på utbildningsresultaten. År 2022 nådde 46,6 % av de studenter som hade sämre förutsättningar inte minimikunskapsnivån i matematik, en märkbar uppgång från 29,8 % 2015. Dessutom underpresterar två tredjedelar (64 %) av de utlandsfödda studenterna i matematik, jämfört med 21,9 % av de studenter som inte är migranter, och det bidrar ytterligare till den allt större socioekonomiska utbildningsklyftan. Nästan en av sju av Tysklands unga (18–24 år) har inga eller bara mycket låga kvalifikationer och räknas som unga med högst grundskoleutbildning. Andelen unga med högst grundskoleutbildning i Tyskland är bland de högsta i EU (13,1 % 2025) och har ökat sedan 2021. Förebyggande och korrigerande åtgärder, med hänsyn till regionala skillnader, kan bidra till att minska andelen unga med högst grundskoleutbildning och förbättra utbildningsresultaten. Förbättrad datainsamling och datainteroperabilitet mellan skolor, sociala tjänster och förbundsländer borde göra det möjligt att bättre följa upp utbildningsutvecklingen. Detta skulle det bidra till specialanpassat stöd till lågpresterande studenter från tidig ålder, skärpt obligatorisk skolgång eller utbildning fram till 18 års ålder och flexibla studievägar. I takt med att digitaliseringen av ekonomin påskyndas behöver investeringarna i utbildning också hålla jämna steg. Specialanpassad utbildning är avgörande för effektiva resultat, och därför är lärarbristen särskilt oroväckande – just nu förutspår den ständiga konferensen för utbildnings- och kulturministrar (KMK) ett underskott på 49 000 lärare år 2035.

(37) Att stärka kvalitativ förskoleverksamhet och barnomsorg, liksom heldagsskola, skulle ytterligare kunna möjliggöra heltidsanställning för anhörigvårdare, ofta kvinnor, samt främja lika möjligheter för barn. Hälften av alla kvinnliga anställda arbetar deltid, en av de högsta nivåerna i EU. Att ta hand om barn och äldre anhöriga är ett vanligt skäl till att arbeta deltid, delvis p.g.a. brist i tillhandahållandet av kvalitativ, flexibel förskoleverksamhet och barnomsorg och heldagsskolor. Det beräknas att det för närvarande saknas 300 000 förskole- och barnomsorgsplatser och att det alltjämt behöver skapas 150 000 heldagsskolplatser till 2029, med regionala skillnader sett till ouppfyllda behov. Tillgång till kvalitativ förskoleverksamhet och barnomsorg samt heldagsskolor kan också bidra till att minska nackdelarna på grund av socioekonomisk bakgrund och bristande språkkunskaper i tyska. Genom att införa rikstäckande standardiserat språkstöd i förskoleverksamheten och barnomsorgen kan man bygga starka grunder för att förvärva grundläggande färdigheter i grundskolan, och därmed höja jämlikheten i det tyska utbildningssystemet som kännetecknas av att eleverna mycket tidigt leds in på olika banor. För närvarande är det nästan dubbelt så många barn från rikare hushåll som är inskrivna i förskoleverksamhet och barnomsorg än deras mindre välbärgade motsvarigheter. Att utöka den kostnadseffektiva långvariga vården och omsorgen, särskilt hem- och öppenvårdsbaserade tjänster, kan också ge lättnad från omsorgsansvar och främja rättvisa mellan generationerna.

(38) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan euroområdets ekonomier och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina planer för återhämtning och resiliens, för att genomföra 2026 års rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För Tysklands del innebär detta att rekommendation 1 bidrar till att genomföra den första, den andra, den tredje, den femte och den sjunde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 2 bidrar till att genomföra den fjärde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 3 bidrar till att genomföra den femte, den sjunde och den nionde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 4 bidrar till att genomföra den sjunde rekommendationen om euroområdet, och rekommendation 5 bidrar till att genomföra den femte rekommendationen om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Tyskland att 2026 och 2027 vidta följande åtgärder:

1. Fortsätta att följa de maximala ökningstakterna för nettoutgifter som rådet rekommenderade den 10 oktober 2025, samtidigt som man utnyttjar flexibiliteten i den nationella undantagsklausulen, som aktiverats av rådet. Stärka de samlade utgifterna och beredskapen på försvars- och säkerhetsområdet och samtidigt säkerställa skuldhållbarhet och utgiftseffektivitet och gradvis anpassa budgeten för att klara strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att de åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av de höjda energipriserna är tillfälliga och inriktade på att skydda utsatta hushåll eller tillgodose energiintensiva företags behov och bevarar incitamenten för energibesparingar och att deras finanspolitiska kostnader är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitiska ram. Fortsätta att genomföra de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden i enlighet med rådets rekommendation av den 10 oktober 2025. Stödja införandet av offentliga investeringar genom ytterligare åtgärder för att påskynda tillstånds- och genomförandeförfaranden. Förbättra de offentliga finansernas kvalitet genom att se till att den nya särskilda fonden för infrastruktur och klimatneutralitet (*Sondervermögen*) ökar det produktiva kapitalet och genom att begränsa subventioner och överföringar från den federala budgeten till pensionssystemet. Göra de lagstadgade pensionerna mer hållbara, samtidigt som tillräckliga pensioner upprätthålls, bland annat genom att främja längre arbetsliv och stärka tjänstepensionssystem och individuella pensionsplaner. Förbättra skattemixen och välfärdssystemets ändamålsenlighet och effektivitet, för att stärka incitamenten att arbeta fler timmar, även för den andra inkomsttagaren.

2. Säkerställa kontinuitet i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Påskynda insatserna för att genomföra de sammanhållningspolitiska programmen, när så är lämpligt, på grundval av omfördelning till de strategiska prioriteringar och den flexibilitet som överenskommits inom ramen för halvtidsöversynen av den sammanhållningspolitiska ramen.

3. Främja transformativa innovation, bland annat genom att underlätta kommersialiseringen av forskning. Underlätta diversifiering av ekonomin och dynamik i näringslivet samt främja privata investeringar genom att stödja entreprenörskap, förbättra tillgången till finansiering för startupföretag och expanderande företag, förenkla lagstiftningen och minska den administrativa bördan. Öka takten på den offentliga förvaltningens modernisering och digitalisering, bland annat genom att minska komplexitet mellan förvaltningsnivåer, öka användningen av gemensamma standarder och omforma offentliga tjänster så de blir användarvänliga och enhetligt tillgängliga runtom i landet. Påskynda införandet av digitala kommunikationsnät med mycket hög kapacitet. Förbättra villkoren för bostadsinvesteringar för att göra bostäder billigare, genom att ytterligare förenkla regelverk och förfaranden, se över hyreslagstiftningen, mobilisera ytterligare mark för bebyggelse och stärka byggandet av subventionerade bostäder.

4. Ytterligare minska graden av beroende av fossila bränslen och underlätta utbyggnaden av förnybar energi, bland annat genom att främja flexibla system som lagringslösningar för att få ned priserna under tider med hög efterfrågan. Styra investeringarna mot ett kostnadseffektivt och koldioxidneutralt elsystem, bland annat genom att uppmuntra till nätanpassad produktion av förnybar el och flexibla förbrukningsmönster, och samtidigt stärka den regionala integreringen genom att utöka överföringskorridorerna och stödja gränsöverskridande integrering av elmarknader och elnät. Främja digitaliseringen av elnäten, särskilt på distributionsnivå, och gå vidare med införandet av smarta mätare. Påskynda utfasningen av fossila bränslen i bygg- och transportsektorerna, bland annat genom att renovera och digitalisera järnvägsnätet, och genom att minska flaskhalsarna i tillståndsgivningen för infrastruktur och anläggningar som bidrar till omställningen till en ren industri.

5. Öka arbetskraftsutbudet och åtgärda bristen på kvalificerad arbetskraft, särskilt genom att öka antalet arbetade timmar, stärka kompetensen, underlätta övergång till arbete och mellan arbeten genom aktiv arbetsmarknadspolitik och bli bättre på att locka till sig och behålla talanger från länder utanför EU. Förbättra utbildningsresultaten, bland annat genom att främja spetskompetens, förebygga att unga lämnar skolan med högst grundskoleutbildning samt ge riktat stöd till grupper med sämre förutsättningar. Förbättra tillgången till och kvaliteten på förskoleverksamhet och barnomsorg, heldagsskolor samt tillgången till kostnadseffektiv långvarig vård och omsorg.

Utfärdat i Bryssel den 10 juli 2026.

På rådets vägnar

S. HARRIS

Ordförande